

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

10/2019

Vážení a milí, blíží se čas svátků klidu a míru, přejeme vám všem požehnané vánoční svátky a šťastný nový rok.

Za redakčně-publikační komisi, Šárka Horská, redaktorka

Součástí tohoto čísla je také příloha pro děti. Dejte přečíst přílohu vašim dětem, vnoučatům, pravnoučatům. Děti jsou naše budoucnost. Musíme jim předávat informace o životě našich předků, aby jejich tradice a životní filozofie nesli dál.

Poděkování panu Vladimírovi Ledvinovi

Náš bývalý předseda regionu Domažlice, pan **Vladimír Ledvina** z Horšovského Týna, oslaví v prosinci **81. narozeniny**. U této příležitosti bychom mu chtěli poděkovat za jeho dlouholetou činnost v této funkci. Díky jemu se členové regionu, kteří mají zájem a možnost, scházejí pravidelně každý měsíc. K jeho narozeninám přejeme hlavně hodně zdraví a těšíme se na další setkání s ním. Ještě jednou **děkujeme**.

Za region Průchová Libuše

Smutné byly první poválečné vánoce volyňských krajanů, demobilizovaných příslušníků 1. čs. armádního sboru. Před rokem v mrazu a marastu válčili na frontě pod Duklou, teď na sklonku roku 1945 přežívali daleko od rodné Volyně, bez svých rodin, v českém pohraničí. Vojáci z **Mirohoště** spolu s kamarády z obcí **Závale** a **Bocánovka** projevíli přání usídlit se na Litoměřicku. Vhodné usedlosti našli ve vesnicích kolem Liběšic, Úštěku a Kravař (Zimoř, Habřina, Starý Týn, Blíževedly...). V podvečer **7. února 1947** přivezl vlak ČSD na nádraží v Litoměřicích první volyňské repatrianty, mezi nimi rodiny z Mirohoště. Setkání vojáků s rodinnými příslušníky po třech letech odloučení bylo dojemné. Pocity štěstí a lásky vyjádřil toho roku – v době adventní – volyňský básník slovy:

**Jak lahodně nám toho roku vánoční
zvony hlaholí,
jak šťastně zasedáme letos v kruhu
svých drahých za stoly.**

28. března 1987 se reemigranti z **Mirohoště** a **Závale** sešli společně v **Úštěku** v tamním kulturním domě. Bylo to v pořadí teprve jejich **třetí pamětnické setkání během 40 let** od návratu do staré vlasti. Vyslechli slavnostní projev krajana **Antonína Solara „Ohlédnutí za Mirohoští“**, pobavili se a projevíli zájem scházet se častěji. Přišel rok 1989, přinesl zásadní změny v životě společnosti, oživila se spolková činnost. Krajané osudem spo-

jení s **Mirohoští** a **Závale**, resp. **Bocánovkou**, se od té doby scházejí v Úštěku pravidelněji, v posledních letech každoročně. Setkání organizačně zabezpečuje **Jiřinka Kolářová, roz. Somolová**, útulné zázemí nabízí restaurace hotelu Racek, jehož majitel, pan **Mgr. Miloš Doležal** je potomkem volyňských krajanů. Letošní setkání konané v neděli **8. září**, poznamenala dvě výročí, **150 let založení České Mirohoště a 75 let Karpatsko-dukelské operace**. V mysli stále doznívají dojmy ze setkání s přáteli, nahlížím do plánu České Mirohoště, čtu výpisky z archivních dokumentů, záznamy vzpomínek pamětníků, procházím databázi osob z Mirohoště a okolních vesnic, pokouším se glosovat mirohošťskou historii. **Vesnici Česká Mirohošť** nedaleko Dubna založili v roce 1869 čeští kolonisté na parcelované půdě hraběnky Hedviky Zaleské, zakoupené v ukrajinské Mirohošti. Během let vybudovali vesnici o 146 domech, s místními částmi Velká Strana a Malá Strana, oddělenými od sebe potokem Luka. Ulice měly prosté názvy – Bramborovka, Velká Drátěnka, Malá Drátěnka. Obyvatelé pěstovali ve velkém obilí, cukrovku, chmel a jetelové semeno. Když byla v roce 1940 k Mirohošti připojena původně samostatná obec Česká Závale s 23 domy, dosáhl počet obyvatel Mirohoště cifry šest set. Češi v Mirohošti vybudovali hasičskou zbrojnicí (1878), školu (1904–1908), Národní dům s tělocvičnou (1935),

Přání z regionu Šumperk

Přejeme krásné a šťastné prožití svátků vánočních, hodně zdraví, klidu a pohody v roce 2020 a to všem, jak členům, tak i Vaším rodinám.

Za region Šumperk Dana Pospíšilová

Mirohošťská setkání (adventní zamyšlení)

*Bunkry nám chatou byly loni,
vánočním stromkem holý les
a letos osud zas nás honí,
jsme samotni jak bludný pes.*

(Jiří Rébl – Volyňský,
Náš štědrý večer 1945)

družstevní mlékárnu (1930), bratři Linhartové provozovali v Mirohošti na Malé straně vlastní pivovar, Jan Flandera v Závalech parogenerátorový mlýn. Hodně se spolkařilo, v Mirohošti existoval sbor dobrovolných hasičů (1878), divadelní kroužek (1922), tělovýchovná jednota Sokol (1922), fotbalový klub (1923), Česká matice školská (1927). Z Mirohoště pocházel **Vladimír Meduna**, jediný český poslanec v polském Sejmu (1932–1936). Mirohošťským rodákem byl profesor **Vladimír Říha** (1905–1978), brilantní **klarinetista České filharmonie**, zakladatel tzv. české klarinetové školy, charakterizované zpěvným, měkkým podáním. Hudební pedagog evropského významu, vychoval několik generací profesionálních klarinetistů, včetně Felixe Slováčka.

Vladimír Knop, vedoucí Blaníku, odbojové organizace volyňských Čechů.

Slibný vývoj obce tragicky ovlivnily válečné, ideologické, ekonomické a etnické konflikty 20. století. Za 1. světové války se vesnice ocitla v pásmu fron-

tových bojů, obyvatelé byli dočasně vystěhováni. Muži rukovali do carské armády, třináct občanů, vojáků ruské armády, vstoupilo do České družiny, zárodku čsl. legií na Rusi. Těžkým údem bylo přežít roky 1939–1945.

Príslušníci 1. čsl. armádního sboru v SSSR, skupinová fotografie z doby po válce): zleva: npor. Dimitrij Somol, vedoucí zdravot. odboru ilegální organizace Blaník; Milena Somolová, Štefanovská, zdravotnice; por. Antonín Boček z Bocánovky, vedoucí bezpečnostního odboru ilegální organizace Blaník; Václav Kulich ze Stromovky.

Mirohošťští Češi poskytli azyl několika čs. emigrantům, jeden z nich **Ing. Jiří Lízálek**, voják Čsl. legionu v Polsku z roku 1939, v obci dočasně působil jako učitel. V budově sokolovny se pod jevištěm ukrývala rodina židovského obchodníka **Volka (Vlka)**. V Medunově hostinci se scházeli vedoucí představitelé ilegální organizace volyňských Čechů **Blaník**. Mnozí z nich, učitelé

Vladimír Knop, Josef Liška, Dimitrij Somol, Jiří Lízálek, nebo technický spolupracovník **Josef Votruba**, jenž sestavil radiopřijímač pro poslech zpráv z Londýna a Moskvy, bydleli v **Mirohošti**. Obsazení Volyně sovětskou armádou na počátku roku 1944 umožnilo příslušníkům tamní české menšiny vstupovat do československých vojenských jednotek v Sovětském svazu. Podařilo se tak zacelit ztráty, které utrpěla 1. československá samostatná brigáda při bojích na Ukrajině, a byl vytvořen předpoklad pro vznik 1. československého armádního sboru. Z České Mirohoště a Závál odešlo na jaře 1944 do sboru dobrovolně přes sto mužů a čtrnáct žen. Hlásili se jednotlivci i „rodinné kolektivy“, jen z rodiny Gründlerů bylo v armádě pět bratrů. Osmiměsíční bojovou cestu od Dukly do Prahy doprovázela zranění s trvalými následky, dvacet mirohošťských dobrovolníků v bojích padlo. Nepřátelská minometná střela vržená do zákopu u Nižného Komárníku pod Duklou zabila **Jaroslava Bočka** z Mirohoště a jeho bratrance **Mikuláše Průšu**, spolupracovníka Blaníku, připravila o nohu. **Jiří Lízálek**, jeden ze zakladatelů Blaníku, zahynul jako důstojník 1. Čs. tankové brigády v SSSR při Ostravské operaci 6. 4. 1945 u polské vesnice Tworków, mirohošťský rodák **Josef Gregor**, velitel tanku, byl zákeřně zabit 30. 4. 1945 za bojů v ulicích Ostravy.

Bratrance z Mirohoště, zasažení během bojů pod Duklou stejnou minometnou střelou; zleva: Jaroslav Boček z Mirohoště, na místě mrtev; vedle Mikuláš Průša, těžce zraněn.

Mirohošť, budova sokolovny, v níž se v době německé okupace ukrývala rodina židovského obchodníka Volka (Vlka) (poválečný stav)

Volyňské Čechy najdeme mezi bojovníky na polsko-německé frontě v září 1939, mezi letci ve Velké Británii, bojovali v Rudé armádě, u Tobruku, u francouzského Dunkerque. **Václav Hrnčíř** z Mirohoště, příslušník 2. zahraničního korpusu polské armády, v roce 1944 troubil vítěznou fanfárou na vrcholku

italské hory Monte Cassino po jejím dobytí polskými vojáky. V roce 1947 repatrioval do Habřiny u Úštěku.

Na Litoměřicku se po válce usídlilo zhruba pět set rodin volyňských Čechů. Krajané se uplatnili v řadě povolání, pomohli obnovit slávu zdejšího chmelařství, decimovaného odsunem německého obyvatelstva. Krajan **Ing. Rostislav Knob** z Bocánovky, agronom a později předseda JZD v Liběšicích na Litoměřicku, byl v roce 1967 z rozhodnutí kongresu Mezinárodního sdružení pěstitelů chmele v Madridu oceněn za propagaci moderních technologií udělením mezinárodního Chmelařského řádu.

Snad mi odpustí ti ze široké „mirohošťské rodiny“, zahrnující Mirohošť, Závale a Bocánovku, jejichž životní příběhy jsem v přehledu nezmínil. Budu v duchu s vámi všemi v nastávajícím čase advent-

ním. Už teď se vidím, kterak vcházím do „vaší – mirohošťské – hospody“ (mám na mysli jídelnu úštěckého Racka), usedám ke stolu vedle betlémských jesliček, poslouchám vánoční koledy. Na talíři voní sváteční krmě, za oknem poletují vločky sněhu, a já si čtu vánoční verše volyňského krajan:

**Ó, zářte jasněji nám k štěstí, vánoční světla tajemná,
a zněte slavnostněji zvony, ať Bůh
nám v žití požehná.**

Tož, vše dobré mirohošťští přátelé, a za rok na shledanou! Váš Jaroslav Moravec

Pozn. Vánoční verše zmíněné v textu najdete ve sbírce básní Věrní v cizině, věrní ve vlasti, jejímž autorem je středoškolský profesor Jiří Rébl, rodák z Kopce na Volyni.

Pomozme muzeu v Olšance

Vážení volyňští Češi, potomci volyňských Čechů, milí čtenáři,

na Volyni žil můj děda, jakoby se stalo mým posláním již léta se do těch míst vracet... Rád bych ve stručnosti předal od tamních poselství, směřující k vám všem, jakkoliv s Olšankou spřízněným.

Nejprve mi však dovolu, abych vám přiblížil situaci, která se odehrávala po příjezdu do volyňské destinace a kterou navždy budu mít zanesenou ve svých bohatých vzpomínkách z mých pravidelných cest po Volyni.

Olšanka (ukrajinsky Vylšanka, název odvozený od stromu olše – vylše) bude ve mně již zapsána navždy a zasloužili se o to olšanští domorodci, kteří zaslужují, abych o jejich laskavosti, věrnosti, oddanosti, pohostinnosti a plné vstřícnosti napsal. Mnoho jsem prožil a prožívám pokaždé, když pátrám po příbuzných lidí, kteří mne osloví s požadavkem vyhledat jejich sestřenice, bratrance či jakékoliv příbuzné na Volyni, popř. je pouze bezpečně dopravit na Volyň a zpět. Cestuji takto s malou skupinkou pravidelně několikrát do roka a stále jsou další a další zájemci, někdy příbuzní napříč generacemi, jindy přátelé... To vše se ani v celém jednom měsíčníku Zpravodaje nedá popsat!

Uplynul téměř měsíc po našem společném příjezdu zpět do domoviny a já se nemohu zbavit pocitu, který jsem začal brát zodpovědně a závazně, stejně jako se lidé z Olšanky chovali k nám a laskyplně se hlásili k Čechům, kteří tuto obec za Carského Ruska roku 1872 založili. Vždyť tamní český spolek, jejichž předkové byli rovněž Češi, má v současné době 95 členů! Chvilé strávené s nimi byly od počátku velice emotivní. Druhý den jsem se dozvěděl od jiných lidí, že skupina, která na nás onoho příjezdového večera čekala, setrvala téměř v noci za nepříznivého počasí několik hodin na místní autobusové zastávce, kde nebylo jediné lavičky. Tato věrně čekající skupina Čechů setrvala z důvodu naší delší procedury na hranicích, aby nás pozdravila, srdečně přivítala. Pak s námi (bylo nás devět v čele s ol-

Léto je tu dříve, než se nadějeme a opět chystáme tábor pro děti

III. Letní tábor pro mladé volyňáky s možností doprovodu rodičů a prarodičů

Tábor se uskuteční v termínu **1. – 10. srpna 2020 v Krásném Dvoře (na Žatecko-Podbořansku)**

****Cena zahrnuje ubytování v chatkách, celodenní stravu a pitný režim (možnost ubytování ve vlastním karavanu), výlety, výtvarné potřeby a ceny do soutěží.**

Plánovaný program:

volyňská olympiáda všestrannosti, koupání, branný den (ve spolupráci s Armádou ČR), výlety do okolí i do daleka za zážitky a historii a jiné.

- Předběžná cena pro **členy sdružení**: dospělý 3 200 Kč, dítě 2 800 Kč
- Předběžná cena pro **nečleny sdružení**: dospělý 3 550 Kč, dítě nečlena 3 300 Kč.

Na místě je možné podat přihlášku (včetně zaplacení čl. příspěvku) a je možné uznat slevu!

Předběžné rezervace míst na tábor prosím posílejte na e-mail: mladyvolynak@seznam.cz

VÝZVA

Rekonstrukce hřbitova a hasičské zbrojnice na Dembrovce a školy na Martinovce

V loňském roce byly na dembrovském hřbitově vykáceny mohutné stromy a letos dokončena rekonstrukce kapličky na hřbitově. Tento hřbitov stačil opět zarůst nálety, které je třeba pracně zlikvidovat. Dále chtějí občané a společné zastupitelstvo obcí Hrušvice, Martinovky a Dembrovky zrekonstruovat hasičskou zbrojnicí na Dembrovce, kterou Češi postavili.

Nyní probíhají rekonstrukční práce na české škole na Martinovce, kde je rovněž zapotřebí nemalých finančních prostředků. Po rekonstrukci bude v této škole volyňské muzeum a společenská místnost.

Na rekonstrukci těchto tří památek vyhláшуji peněžní sbírku. Číslo konta 189497857/0300. Do zprávy pro příjemce uvést na co přispíváte např.:

Hřbitov Dembrovka + svoje jméno a příjmení

Požární zbrojnice+ svoje jméno a příjmení

Škola Martinovka+svoje jméno a příjmení

V příštím roce budou instalovány v česko-ukrajinském jazyce informační tabule: Vesnice Dembrovka, Český hřbitov na Dembrovce, Kostel přímlyvy (Svato-Pokrovský chrám), památník místní architektury postaven v r. 1766, Starověké ruské osídlení X.–XI. století, Římskokatolický kostel sv. Václava v Hrušvici přebudován na pravoslavný Kostel přímlyvy Panny Marie, Vesnice Martinovka, Český hřbitov na Martinovce.

Dotazy a informace na tel.: 721 066 688, e-mail: Baca.Jaroslav@seznam.cz

šanským rodákem Pepou Burešem) strávili celý víkend, aniž by se od nás hnuli na krok, a to z jediného důvodu, všichni z této skupiny si přáli, abychom byli spokojeni a cítili se jako doma. Co mne však nejvíce tíží je, že tito lidé pilně drží stále v provozu muzeum Čechů, kteří zde žili. Zde je možnost kromě dodnes zachovalých domů v Olšance, vystavených českými rukama a stále obydlených (nejsou součástí muzea), shlédnout původní nábytek, nádobí, postele, oblečení, literaturu, obrazy, spoustu fotografií a další a další, dnes již vzácné předměty, připomínající tehdejší svérázný a nejednoduchý život

plný politických zvratů a válečných chvil Čechů, od vstupu do Carské gubernie až po konec 2. světové války, resp. rok odjezdu většiny Čechů – rok 1947. Všechnu tamních 95 členů usiluje v současné době o jedno – zachovat všechnu tuto fyzickou historii a najít pokud možno vlastní prostory, kde bude fungovat muzeum pod názvem České muzeum a k tomuto znovu zprovoznit českou školu. Bylo úžasné sledovat jejich zvrásněné tváře, z kterých číší odhodlání toto všechno obnovit a udržet češtinu tak, aby ani pro další generace neupadla v zapomnění. Tímto se ve mně probudilo cosi emočního

a povinnost předat alespoň něco z toho i vám ostatním, ať jste přímými rodáky nebo jejich potomky či přáteli. Cítím a vnímám tyto události jako příležitost těmto lidem podat pomocnou ruku. Spolek se stará o hřbitov, muzeum a věnuje se všem návštěvám, které si přijíždějí prohlédnout místo, kde žili jejich předci. Muzeum po našem příjezdu bylo již několik dní v náhradních prostorách bývalé školy, avšak tamní současná situace je nejistá, ani toto místo není definitivní. Po našem příjezdu domů do Čech jsem se dozvěděl, že muzeum se opět stěhovalo, tentokrát do jednoho chléva po Čechích.

Chtěli bychom pomoci a oslovit co nejvíce nejen Olšaňáků, aby se s námi spojili, a společně jsme našli cestu, jak podpořit tamní spolek při obstarání důstojných prostor pro muzeum a zároveň zvelebení některého z českých domů k vytvoření zázemí pro přijíždějící české hosty. Nebudme lhostejní k minulosti a k našim předkům a pokusme se hledat cestu, jak celé věci pomoci. Věřím, že máme možnost něco udělat a navázat na neobyčejnou ochotu z druhé strany.

*Kamil Sedlák, člen regionu Tachov,
tel.: 731 127 607,*

*PhDr. Květa Vachudová,
předsedkyně regionu Tachov,
kontakt: kveta@anezka-sluzby.cz*

Tragédie v Michně Sergejevce

Dne 11. listopadu 1943 nacističtí hrdořezi a jejich pomahači vtrhli nečekaně a náhle do Michny-Sergejevky tak jako do Českého Malína a způsobili dílo zkázy, byť v menším měřítku. Je to druhá mučednická obec na Volyni asi jako Ležáky v Čechách. Bylo zde zavražděno 32 osob, 17 osob české národnosti a 15 osob ukrajinské národnosti. Krajské sdružení Matice volyňské v Lucku ve spolupráci s velvyslanectvím ČR a ministerstvem kultury chystají v příštím roce 2020 zhotovit památník sergejevské tragédie. Památník má být slavnostně vysvěcen 11. 11. 2020.

Žádáme rodáky a jejich potomky o zaslání kopií fotografií, dokumentů a příběhů z této obce na e-mailovou adresu: Baca.Jaroslav@seznam.cz

Pomozme muzeu v Olšance, Olšanka

POZVÁNKA

Výroční schůze region Podbořany

Předsednictvo **Regionu Podbořany** zve členy na výroční schůzi, která se bude konat ve čtvrtek **30. ledna od 15 hodin v Národním domě** v Podbořanech. Připraveno bude pohoštění, aktuální informace z dění ze spolku a další. Bude zde možnost zaplatit členské příspěvky.

Za region Edita Langpaulová

OZNÁMENÍ

Zemřel polský přítel českých Volyňáků z Krnovska

Pan Ryszard Brzeziński, Polák z hlubčického okresu, nevšední člověk, historik, filosof a sběratel památek na rodný kraj na Ukrajině, z něhož pocházel, a který upřímně miloval.

Stejně přátelství projevoval i českým krajanům z Volyně, žijícím jen kousek za hranicemi. Byl častým hostem česko-polsko-německých poutí na kapli v Rusíně, účastnil se také akcí občanského sdružení Královský stolec v Hrozové a Slezských Rudolticích.

Spolupráce s ním nabyla na intenzitě poté, co koupil zcela zdevastovaný zámek v Pelhřimovech u Slezských Rudoltic, který měl být srovnán se zemí, a postupně ho začal rekonstruovat, takže se stal jeho novým domovem. V srpnu roku 2008 uspořádal velkolepé otevření zámku spojené s výstavou historických předmětů, které nasbíral na Ukrajině, především v jeho rodišti – Břežanech. Zámek se tak stal muzeem pro tyto památky.

Ale nejen to, opravil také sochu sv. Jana Nepomuckého u můstku, který spojuje polský Pielgrzymow s Pelhřimovem na české straně. Tam také začal s opravou kapličky, která původně patřila k zámku. Dle svých možností ji zpevnil tak, aby se nerozpadla a částečně renovoval vnitřek. Slavnostní vysvěcení se konalo v roce 2010 s důrazem na oslavu P. Marie – ochránkyně vysídlenců, jejíž obraz si Poláci dovezli z Ukrajiny, podobně jako volyňští Češi obraz sv. Václava z bývalého českého kostela v Hrušvici, zničeného v roce 1939 po obsazení západní Ukrajiny Sovětskou armádou.

V témže roce se konala výstava s názvem Břežany v okresním muzeu v Hlubčicích. A tam byla dohodnuta spolupráce mezi českými Volyňáky a obdobným polským sdružením, neboť

na polské straně žije mnoho vysídlenců z Ukrajiny, kteří ji museli po 2. sv. válce opustit, příp. jejich potomci. Např. i tehdejší starosta Glubczyc pan Jan Krowka.

Představitelé polského svazu, pan Edward Woloszyn a Kazimierz Naumczyk, včetně pana Ryszarda Brzezińskiego byli pravidelnými hosty setkávání v Suchdole a na oplátku zvali své české krajany na jejich novoroční, dožínkové a krajské slavnosti. K setkávání docházelo i při dalších kulturních a společenských příležitostech. Např. v roce 2011 předvedli polskou hru „Vánoce na Volyni“ v kostele v Bohušově, účastnili se setkání v Krnově i ve Slezských Rudolticích, kde si v roce 2018 prohlédli výstavu „Návraty volyňských Čechů“ a „Bitva u Zborova“. Z této spolupráce vzešla i obsáhlá kapitola o volyňských Čechích jako součást dvoudílného svazku „Kresowi mieszkancy ziemi glubczyckiej“, od autorů Arkadiusz Szymczyzna a Katarzyna Maler.

S panem Brzezińským odešel neobyčejný člověk, plný elánu a úsilí o zachování krásného odkazu předků a především dobrý přítel Čechů v tomto regionu.

Mgr. Ludmila Čajanová

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Region BRNO

V prosinci oslavuje **85 let pan Josef Doleček**, čestný člen z Čechohradu, nyní Brno; **82 let paní Milada Krajzlová**, rozená Němcová ze Zálesí, nyní Brno; **81 let paní Eleonora Loskotová**, rozená Musilová z Libanovky, nyní Židlochovice; **82 let pan MUDr. Alexander Nazarčuk** z Rovna, nyní Brno.

Všem jubilantům přejeme pevně zdraví a životní pohodu.

Za region Jan Pavlica

Region DOMAŽLICE

V listopadu oslavila **60. narozeniny paní Drahoslava Jandíková** z Horšovského Týna, nová předsedkyně našeho regionu. Přejeme hodně štěstí, zdraví a úspěchu ve funkci.

Za region Libuše Průchová

V prosinci oslaví **81 let pan Vladimír Ledvína** z Ivaniče, nyní Horšovský Týn.

Pevné zdraví, pohodu a spokojenost přeje za region Libuše Průchová

Region CHEB

V prosinci slaví **86 let pan Rostislav Pancíř** z Volkova, nyní Vojtanov; **89 let pan Jiří Zahradník** ze Straklova, nyní Cheb.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví a osobní pohodu do dalších let.

Za region Cheb Libuše Pancířová

Region CHOMUTOV

V prosinci oslaví **84 let paní Larisa Baštová**, roz. Lamrová z Moldavy 2, nyní Chomutov; **83 let paní Miloslava Dlouhá** z Klášterce; **97 let paní Olga Němcová**, roz. Neradová z Varkovič, nyní Jirkov; **93 let paní Emílie Sršňová**,

roz. Bačovská z Ledochovky, nyní Chomutov.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Za region Jaroslav Báča

Region LITOMĚŘICE

V prosinci oslaví: **55 let paní Mgr. Vladimíra Huřtáková** z Českého Straklova, bytem Hostivice; **70 let pan Jaroslav Opočenský** z Českého Boratína, bytem Chotiněves; **81 let paní Renata Hyngarová** z Michalovky, bytem Ústí n. L.; **81 let pan Slavomír Chudoba** z Českého Boratína, bytem Úštěk; **93 let paní Anastazie Opavová** z Volkova, bytem Ústí n. L.; **91 let paní Helena Lehnertová** z Mirohoště, bytem Vrbice; **91 let paní Marie Hueberová** z Mirohoště, bytem Lysá n. L.; **88 let Mikuláš Prošek** z Mirohoště, bytem

Liběšice; **88 let paní Helena Zemanová** ze Zaržicka, bytem Ústí n. L.; **84 let paní Lydie Bečvaříková** z Českého Straklova, bytem Louny.

Vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí a pohody přeje za region Daniela Zelenková, jednatelka

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V prosinci slaví **paní Vlastislava Kopecká**, nar. Moldava, bytem Hladké Životice – **82 let**. Paní Kopecké přejeme jen dny plné zdraví, pohody, spokojenosti a radosti.

Za region přeje Zdenka Novotná a Jana Hiršová

Region PRAHA

V prosinci oslaví **94 let paní prof. Ing. Zoe Klusáková-Svobodová** z Užhorodu, nyní Praha; **91 let paní Marie Živná** z Holovně Č., nyní Řečany n/L; **85 let paní JUDr. Marie Kloučková** z Bludova, nyní Praha; **83 let paní Olga Rašková** z Dubna, nyní Hořovice; **75 let paní Ludmila Růtová** z Rozdětveno, nyní Smržov.

Jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

Za region Ing. Ludvík Engel

Region OLOMOUC

V prosinci oslaví: **85 let paní Břetislava Březinová** z Moldavy, nyní bytem Hněvotín u Olomouce; **70 let paní Miroslava Pospíšilová** nyní bytem Olomouc; **60 let pan Vladimír Polák** bytem Topolany u Olomouce.

Těmto našim členům do příštích let přejeme hodně zdraví a osobní pohodu.

Za region Ing. Miroslav Neraď

Region PODBOŘANY

V listopadu oslavila **paní Pavlína Havelková** (dříve Kupičov, dnes Podbořany) své **81. narozeniny**; na Štědrý den oslaví **pan Boris Hlaváč** (dříve Sofievka, dnes Vroutek) **84. narozeniny** a v prosinci oslaví své **81. narozeniny** také **pan Jiří Kaufman** (dříve Malované, dnes Podbořany).

Oslavencům gratulujeme a přejeme hodně dalších šťastných let.

Region Podbořany

Region ŠUMPERK

V prosinci oslaví **86 let paní Evženie Hamplová** z Dohorostaje, nyní Šumperk.

Srdečně blahopřejeme.

Za region Šumperk Dana Pospíšilová

Region TEPLICE

Počátkem měsíce prosince slaví krásné **92. narozeniny paní Anna Kubínová**, rozená Dvořáková, rodačka z Ledochovky, nyní v Domově důchodců v Bystřanech u Teplíc (dříve z Věštan). O vánočních svátcích oslaví své **89. narozeniny pan Karel Mařík** z Mostu, rodák z Novin Českých, nyní v Domově pro seniory Astra v Mostě.

Oběma jubilantům srdečně přejeme hodně pevného zdraví a osobní pohody.

Za výbor regionu Vlasta Holmanová

Region ŽATEC

V prosinci oslaví **84 let paní Bohumila Karlovská** z Kupičova, nyní Libočany.

Hodně zdraví a štěstí do dalších let přeje za region Slávka Černá

NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region TACHOV

Dne 5. 11. 2019 zemřel ve věku 79 let **pan Václav Čermák** z Olšanky, naposledy bydliště Tachov. Věnujme mu tichou vzpomínku a upřímnou soustrast jeho blízkým.

Za region Tachov Květa Vachudová a Jana Barvíková

Příspěvky na tisk listopad

Region Domažlice: Průchová Libuše, 500 Kč;

region Chomutov: Báča Jaroslav, Horní Jiřetín, 300 Kč; Fiala Jindřich, Klášterec nad Ohří, 200 Kč; Helebrant Miloš, Chomutov, 250 Kč; Kalíková Helena, Most, 300 Kč; Kosková Vlasta, Chomutov, 250 Kč; Krausová Eva, Jirkov, 200 Kč; Kuchař Jaroslav, Kadaň, 150 Kč; Ludvík Jaroslav, Jirkov, 200 Kč; Nedbálková Vlasta, Údlice, 100 Kč; Sochorová Jana, Klášterec n/Ohří, 100 Kč; Šatrová Miloslava, Chomutov, 200 Kč; Vlnatá Zdeňka, Nová Role, 500 Kč;

region Praha: Ballada Viktor, Praha, 250 Kč; Kolářovi, Praha, 200 Kč; Martínek Vladimír, Brod nad Labem, 250 Kč; Mastný Václav JUDr., Praha, 200 Kč; Melišková Věra, Liberec, 200 Kč; Nygrínová Dagmar JUDr., Praha, 350 Kč; Slavíkovi, Praha, 250 Kč;

region Šumperk: nejmenovaný dárc, 220 Kč; Foglová Anna, 200 Kč; Hamplová Evženie, 500 Kč; Šotolová Božena, 200 Kč; Procházka Stanislav, 200 Kč; Kinštová Antonie, 200 Kč;

region Tachov: Janča Bohumil, 500 Kč; Sedlák Kamil, 100 Kč; paní Semecká Ing., Tachov, 900 Kč; Sýkorová Anna, 100 Kč; Zábranská Jana, 200 Kč;

region Teplice: Holmanová Vlasta, 200 Kč; Jelínková Bohumila, 500 Kč; Jirková Jiřina, 200 Kč; Mrázková Zdena, 200 Kč; Semeňáková Jaroslava, 150 Kč; Tesař Miloslav, 100 Kč;

region Žatec: Hanušová Irena, Žatec, 200 Kč; Hlaváčková Anna, Žatec, 500 Kč; **ostatní:** Dufek Alexandr, Brno, 300 Kč; Harmanová Vlasta, 250 Kč; Jeníček Vladimír, 400 Kč; Kelnerová Antonie, 350 Kč; Limfman Rostislav, Náchod, 200 Kč; Šulc Jaroslav, 300 Kč; Valoušek Václav, 200 Kč.

*Všem dárcům srdečně děkujeme.
Ing. Pavel Franek, ekonom*

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Roztylská 1, 225 95 Praha. Dary můžete posílat na adresu ekonoma: Ing. Pavel Franek, Slezská 110/24, 747 05 Opava – Malé Hoštice, tel.: 602 511 206, ekonom.scvp@seznam.cz. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Číslo vydání 10/2019. Šéfredaktorka: Šárka Horská. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: **zpravodajscvp@seznam.cz** nebo na korespondenční adresu: **Šárka Horská, Průběžná 27, Praha 10, 100 00**. Tiskne: Neoset, Ke Březině 86, 142 00 Praha 4 – Písnice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. **Termín pro zaslání příspěvků do č. 1/2020 je 31. 12. 2019.** Stránky SČVP www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 9. prosince 2019.

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Vzpomínky z dětství

Sotva jsem začal dětsky vnímat svět, rodiče se přestěhovali (z české vesnice Novostavce) do ryze ukrajinské obce Žitín u Rovna (jeho maminka tam převzala mlýn po otci, kterého v roce 1917 zavraždili bandité). Byli jsme Češi a za svůj jazyk jsme považovali češtinu. V nových podmínkách se hovořilo výhradně ukrajinsky, a my s bratrem jsme jenom zírali, kde to jsme a jakou řečí sousedé a děti mluví. Do podivného jazyka se nám ještě míchala úřední polština, takže jsme z toho měli v hlavách pěkný guláš, ale museli jsme se nějak přizpůsobit.

Dostali jsme se z poměrně rozvinutého českého prostředí do skutečné Ukrajiny a tady bylo všechno jinak. Žilo se v podmínkách nesmírně primitivních. Ukrajina byla kulturně velice zaostalá, obecné školy měly dva nebo tři ročníky, maximálně čtyři. Lidé do školy nechodili, ani neviděli důvod a smysl vzdělávání, ke svému způsobu života ho nepotřebovali. Psát neuměli, číst nebylo co, noviny zde neexistovaly. Hlavně mamince záleželo na tom, abychom my s bratrem do školy chodili.

Měli jsme nejpěknější stavení z vesnice. Dům byl dřevěný, nahozený, s kamennou podezdívkou, tři pokoje, pod síní sklep. Dřevěná podlaha byla natřená hnědě, muži si ji chodili zvědavě prohlížet, sami měli doma namísto podlahy jen udusanou hlínu. Obdivovali také naši plechovou střechu. Ostatní stavení měla střápaté střechy ze snopků slámy – došků.

V kuchyni, za kachlovým sporákem byla pec, kde se pekl chleba, pirohy a vařil boršč. Na peci jsme mívali s bratrem ustláno vždy v sobotu, když byla rozehřátá z pečení chleba. Tam se tak krásně teploučce spalo, až do rána se linulo teplo. Jinak jsme s Jaroslavem spávali v pokoji na gauči s bezvadnou pérovací drátěnkou.

Záclony jsme neměli, takže o Vánocích se celá vesnice chodila dívat přes okno do světnice na náš ozdobený „stromek“, mívali jsme jen větší větev. Sice jsme z nařízení cara museli vyznávat pravoslaví, ale tradice jsme si stejně drželi české.

Ohledně provozu domu jsme jako výdobytek moderní doby měli jediný splachovací záchod. Ten náš se ovšem splachoval nepravidelně, ekologicky... Vzhledem k tomu, že náš pozemek ležel v mírném svahu, tak stačilo počkat, až zaprší a pak se o hromádku pod kadibudkou postaralo vedlejší pole a deštiček.

V neděli vařivala maminka knedlíky s příměsí žitné mouky. Knedlíky ze žita měly trochu podivnou šedivou barvu, ale táta je miloval. Maminka mu je nakrájela, zalila omáčkou, tatík si vzal lžíci a ohromně se nacpal. O větších svátcích pekla buchty z bílé pšeničné mouky s povídky a v létě s višněmi, něco na způsob bublaniny. Chutnaly výborně. To pak býval dům mužiky

úplně obklopený. Byli jsme nejbohatší rodinou ve vesnici, tak se slušelo napéct i pro ostatní. Pohostit chudší brala maminka jako nepsanou povinnost.

Z dnešního pohledu jsme žili v mizerné bídě, nevzhledný tmavý knedlík byl pro nás svátečním jídlem, ale na tehdejší poměry jsme byli skuteční boháči, protože chleba jsme měli doma vždycky a nechodívali spát o hladě. Mít každý den oběd i večeři, to byl jednoznačný projev zámožnosti.

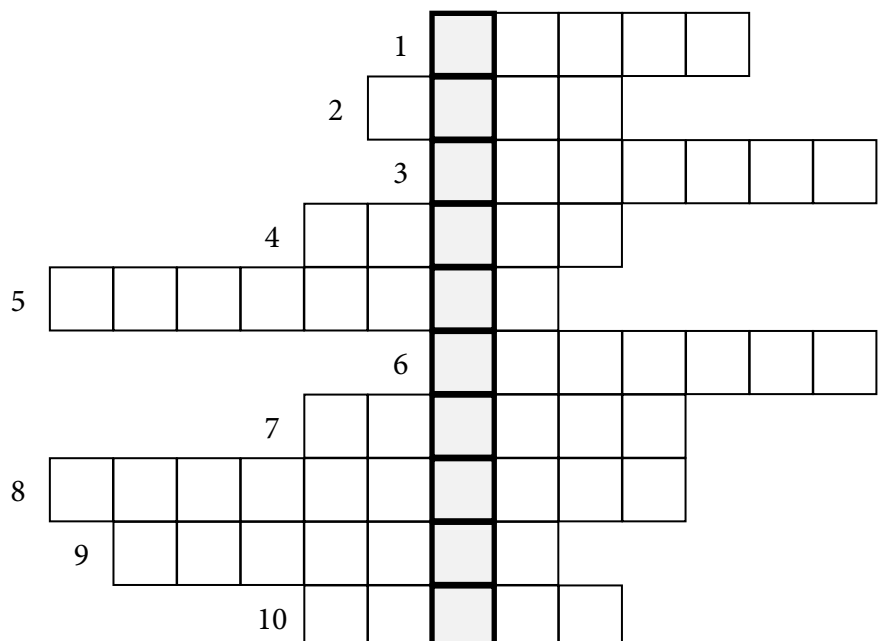
Pokračování příště.

*Z knihy: Přežil jsem Duklu,
vzpomínky Rostislava Kubišta
(ed. Markéta Rytířová), volně přepsala
Dagmar Martinková*

Každý rok v červenci si připomínáme výročí lidské tragédie, která se stala během druhé světové války na Volyni. Zemřelo při ní až čtyři sta krajanů. V tajence najdete název vesnice, kde se smutná událost stala.

1. Jaký přívlastek nese vesnice na Volyni, jež má v názvu „noviny“?
2. Podle jaké suroviny je červeně zabarvený boršč?
3. Jak se jmenoval generál, který zformoval české jednotky na Volyni?
4. Jak se jmenuje město, okolo kterého se uskutečnila významná bojová operace v době 2. světové války, které se účastnili volynští Češi?
5. Kde byla elektrárna, která v roce 1986 způsobila jadernou katastrofu?
6. Jak se jmenoval car, za jehož vlády probíhala 1. sv. válka?
7. Jak se jmenovala tajná odbojová organizace volyňských Čechů za 2. sv. války?
8. Jakou víru přijala část Čechů z Volyně?
9. Jak se jmenuje slovenské město, kde se nachází Muzeum Karpatsko-dukelské operace?
10. Který československý prezident se zasloužil o návrat Čechů z Volyně?

Připravila Edita Langpaulová

Jak jsem byla „Mladý volyňák“

Nikola Turková, účastnice tábora

Začal nám oficiálně první den tábora a to tím, že jsme šli osm kilometrů do Frýdlantu. Tam jsme navštívili hrad a zámek. Po dávce kultury a historie jsme si ve městě dali zmrzlinu a vlakem jeli zpět do tábora v Raspenavě. Další den jsme absolvovali olympiádu všestrannosti a prohlídku místního hřbitova. Velice zajímavá byla beseda s volyňskými Čechy, kteří žijí zde v Raspenavě. Následující den nás čekal výlet do Lázní Libverda, kde jsme se podívali na kolonádu, vyšlapali 338 schodů a vyšli na kopec, kde byl velký pivní sud. Pivo v něm ale nebylo, což by asi leckdo v létě uvítal. Do tábora jsme se vraceli pěšky podél lesa. Pátý den našeho tábora byl zaměřen na naši brannou připravenost. Ráno jsme navštívili místní hasičskou základnu, kde nám velitel pověděl základní informace o tom, jak základna funguje a o co všechno se sta-

rají. Dále pro nás byl připravený branný závod, díky kterému jsme se naučili zakládat oheň pomocí křesadla, základy zdravotvědy a součástí byla i střelba ze vzduchovky. Po absolvování závodu bylo naším úkolem vyfiltrovat velice špinavou vodu způsobem, kterým by-

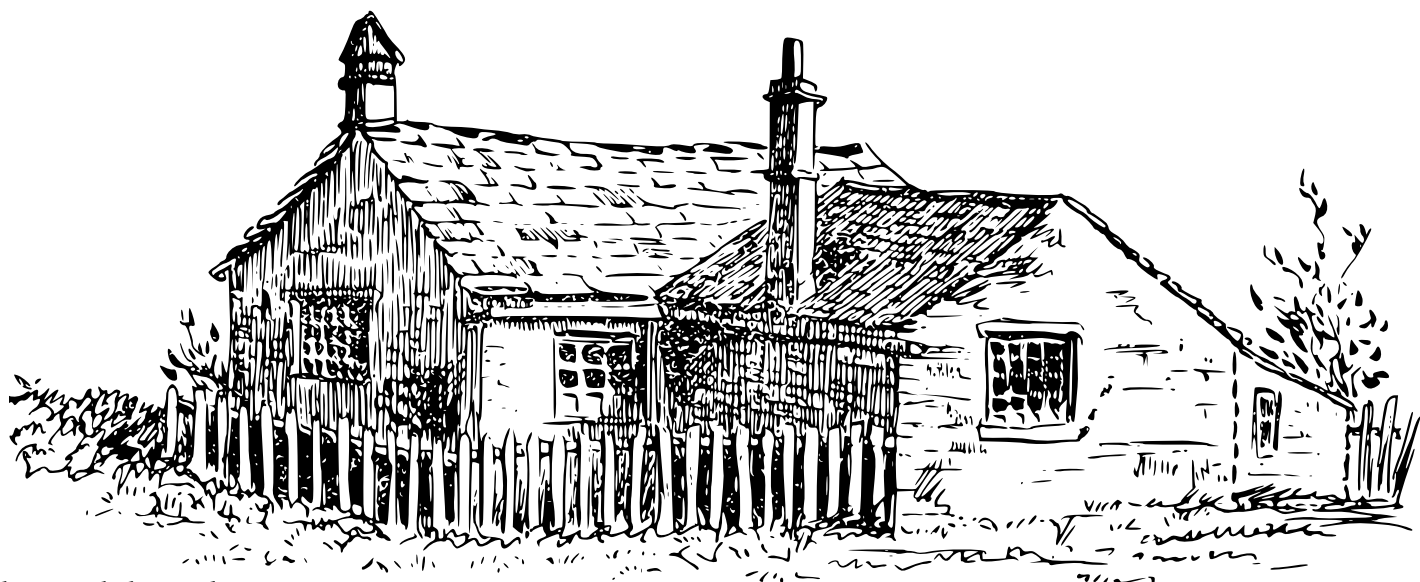
Pozvánka na III. letní tábor

- 1. – 10. srpna 2020 v Krásném Dvoře (na Žatecku-Podbořansku)
- v ceně je ubytování v chatkách, celodenní strava a pitný režim (možnost ubytování ve vlastním karavanu), výlety, výtvarné potřeby a ceny za soutěže plánovaný program: volyňská olympiáda všestrannosti, koupání, branný den (ve spolupráci s Armádou ČR), výlety do okolí i do daleka za zážitky a historií ad.
- předběžná cena pro členy sdružení: dospělý 3 200 Kč, dítě 2 800 Kč
- předběžná cena pro nečleny sdružení: dospělý 3 550 Kč, dítě nečlena 3 300 Kč
- na místě je možné podat přihlášku (včetně zaplacení čl. příspěvku) a je možné uznat slevu!
- předběžné rezervace míst na tábor prosím posílejte na e-mail: mladylvolynak@seznam.cz

chom to zvládli i v nouzi. Největším zážitkem pro všechny byl bobřík odvahy, který se odehrál pozdě večer. Příští den pokračoval ve stejném duchu, jelikož jsme se učili jak se správně evakuovat. Co si zabalit do evakuačního zavazadla a co je naopak zbytečné. Také nás naučili evakuační uskupení, ve kterém jsme museli projít překážkovou dráhu. Také k nám přijeli psovodi, kteří nám ukázali výcvik policejního psa a také to jak zasahuje. Přijelo i policejní auto a motorka, do kterých jsme měli volný přístup. Podle mého to byly dva nejzajímavější dny. Sedmý den tábora jsme zavítali do Polska, kde jsme si prohlédli dřevěný dětský hrad, zhlédli jsme lout-

kové divadlo a navštívili archu. Také muzeum starého mlýna a lázně jsme nemohli vynechat. Jeden z posledních dnů jsme nikam nejeli, jen jsme se šli podívat na místní přírodu. Jelikož se tábor jmenuje Mladý volyňák, tak jsme po večerech měli přednášky od vedoucí tábora paní Dagmar Martinkové, která nám pověděla něco o tom, jak se volyňští Češi stěhovali, nebo jsme si vytvářeli svůj rodokmen. Na táboře jsme neměli čas na nudu a navíc jsme se všichni skamarádili, ať to byly děti z Česka nebo Ukrajiny, malý nebo velký. Věřím, že další ročník bude neméně záživný!

Ilustrace chalupy, vybarvěte si ji.